

مسائل اجتماعی

اجتماع، سیاست و کنش اجتماعی

ریشه‌های نابرابری

تألیف

آنا لئون - گوپرو

ترجمه

امیر خرمی

یادداشت مترجم:

امیل دورکیم در ابتدای کتاب «درباره‌ی تقسیم کار اجتماعی» می‌نویسد: «اگر جامعه‌شناسی به درد بهبود جامعه نخورد، به یک ساعت صرف وقت هم نمی‌ارزد». با این معیار، جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی از حیث سودمندی عینی به حال آسیب‌ها، رنج‌ها و مصائب یک جامعه، به ساعت‌ها و بلکه سال‌ها صرف وقت می‌ارزد! این کتاب در بین آثار نوشته شده در این حوزه، جایگاه خاصی دارد که حاصل پرداختن نگارنده‌ی آن به مبانی نظری مسائل اجتماعی، شکست‌ها و موفقیت‌های سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان و جامعه‌شناسان در کاستن از رنج حاصل از این مسائل و از همه مهم‌تر تلاش‌های خستگی‌ناپذیر خُرد تا کلان جامعه در تشخیص، به رسمیت شناساندن و حل و فصل مسائل اجتماعی است. به عبارت دیگر، وجه عملی کتاب یا همان وجه «کنش اجتماعی» آن، از اهمیت خاصی برخوردار است: لازم نیست ثروتمندترین، قدرتمندترین، پرمنابع‌ترین یا تحصیلکرده‌ترین فرد جامعه باشید، هر که و هر جا که هستید می‌توانید در بهبود رفاه، کیفیت زندگی و کاستن از رنج مردم محله، شهر یا کشور خود کاری هرچند کوچک انجام دهید. بناهای بزرگ را نیز آجرهای کوچک ساخته‌اند!

تمرکز اصلی این کتاب بر جامعه‌ی آمریکاست. با این حال اما در این جامعه، مسائل اجتماعی مشابه با ایران، کم نیست. این شباهت‌ها دست کم دو فایده دارند: (۱) می‌توان از راه حل‌های عملی آزمون شده در مورد مسائل مشابه در آن کشور الهام گرفت و با اصلاح و زمینه‌مند کردن این راه حل‌ها، آن‌ها را در مورد ایران نیز به کار بست. (۲) بر مبنای این شباهت‌ها می‌توان به این نتیجه رسید که مسائل اجتماعی در ایران، آن‌قدرها هم منحصر بفرد نیست و بنابراین ملامت باب روز همه‌ی شئون شخصیتی و فرهنگی و سیاسی و تاریخی این کشور و مردم آن دور از انصاف است؛ ملامتی که حاصل آن لابد «علاج‌ناپذیر» دانستن مسائل اجتماعی

فهرست مطالب

- پیشگفتار ۱۷
- درباره‌ی مؤلف ۲۴
- فصل ۱: جامعه‌شناسی و بررسی مسائل اجتماعی ۲۵
- استفاده از تخیل جامعه‌شناختی ۳۰
- مسأله‌ی اجتماعی چیست؟ ۳۶
- پیامدهای منفی مسائل اجتماعی ۳۶
- واقعیت‌های عینی و ذهنی مسائل اجتماعی ۳۶
- کاوش در مسائل اجتماعی: اچ. آی. وی و ایدز ۴۰
- تاریخچه‌ی مسائل اجتماعی ۴۱
- اتخاذ دیدگاهی جهانی: بزرگترین تهدید برای جهان امروز ۴۵
- ارائه‌ی تصویری روشن: مروری بر جامعه‌شناسی ۴۶
- درک چشم‌انداز جامعه‌شناختی ۴۶
- چشم‌انداز کارکردگرایانه ۴۷
- چشم‌انداز تضادی ۵۰
- چشم‌انداز فمینیستی ۵۴
- چشم‌انداز تعاملی ۵۶

پیشگفتار

وقتی این کتاب را می‌نوشتیم، دو هدف در ذهن داشتم: یکی ارائه‌ی درکی بهتر از مسائل اجتماعی که در جهان تجربه می‌کنیم و دیگری آغاز به کار در جهت ارائه‌ی راه حل‌های واقعی برای این مسائل. در صفحات آینده، سه ارتباط را برای رسیدن به اهداف مذکور ارائه خواهم کرد. اولین ارتباط، ارتباط میان جامعه‌شناسی و بررسی مسائل اجتماعی است. با استفاده از تخیل جامعه‌شناختی (که در بخش ۱ در مورد آن بیشتر خواهید آموخت)، قادر خواهید شد تا نیروهای اجتماعی و ساختاری را که مسائل اجتماعی ما را تعیین می‌کنند، بشناسید. تصور می‌کنم خواندن این کتاب را جالب، چالش برانگیز و گاهی ناامیدکننده بیابید (شاید همانطور که بحث‌های واقعی در زندگی درباره‌ی مسائل اجتماعی، چنین‌اند). بعد از اینکه این مسائل گوناگون اجتماعی را بررسی کردید، ممکن است بپرسید: «برای حل آنها چه می‌توان کرد؟». ارتباط دوم، ارتباط میان مسائل اجتماعی و راه حل آنهاست. در هر بخش، سیاست‌های اجتماعی خاصی را به عنوان نمونه برخورداریم گزید و نیز به بررسی برخی برنامه‌های مبتکرانه خواهیم پرداخت که می‌کوشند تا با این مسائل مواجه شوند و آنها را حل و فصل کنند. ارتباط آخر، ارتباطی است که من از شما می‌خواهم تا خودتان آن را بسازید: شناسایی مسائل اجتماعی در اجتماعی که به آن تعلق دارید و یافتن اینکه چگونه می‌توانید بخشی از راه حل باشید.

ویژگی‌های این کتاب

سه ارتباط مذکور، در هر فصل به طور خاص و در کل کتاب به طور عام، از طریق مجموعه‌ای از ویژگی‌های آموزشی خاص، به تصویر کشیده می‌شوند. این ویژگی‌ها عبارتند از: